

Způsob a postupy při zásahu na NL

Zdolávání mimořádných událostí

T 2.8.1

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST S PŘÍTOMNOSTÍ NL

- » NL mimo kontrolu
  - » množství ohrožující lidi, zvířata, životní prostředí nebo majetek
  - » nutnost záchranných a likvidačních prací
-
- ? Je vysypání pracího prášku na podlahu koupelny MU s NL?
  - ? Je dopravní nehoda kamionu s rozsypáním téhož pracího prášku MU s přítomností NL?
  - ? Je únik 10 litrů kyseliny chlorovodíkové do zachytné jímky MU s přítomností NL?

CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Na přítomnost nebezpečné látky na místě mimořádné události mohou upozorňovat:

- » výstražné tabulky a symboly,
- » zvláštní obaly, zásobníky,
- » typické dopravní prostředky,
- » technologická zařízení, produktovody,
- » postižení nebo úhyn zvířat,
- » poškození vegetace,
- » poškození životního prostředí,
- » nezvyklé chování nebo smrt osob,
- » zvláštní reakce nebo jevy.

TAKTIKA ZÁSAHU NA NL

- » Maximální vytěžení informací,
  - » monitoring a průzkum při cestě k zásahu,
  - » příjezd vždy z návětrné strany (vítr v zádech),
- Vždy je nutné počítat s:
- » tvarem terénu,
  - » velikostí a hustotou zástavby,
  - » stromy, větrolamy,
  - » průmyslovými objekty, zásobníky, technologiemi.

TAKTIKA ZÁSAHU NA NL

- » zastavení v bezpečné vzdálenosti,
- » Bezpečná vzdálenost cca 100 m. Velitel jednotky může určit jinou vzdálenost podle okolností. Zejména podle:
  - » druhu NL, typu nebezpečí, typu a rozsahu MU,
  - » viditelnosti,
  - » terénu a objektů.
- » určení charakteru MU včetně rozsahu,
- » co nejpřesnější určení NL,
- » žádost o případné posily,
- » rozdělení úkolů,

TAKTIKA ZÁSAHU NA NL

- » poskytnutí první pomoci; je-li to potřeba a hrozí-li nebezpečí z prodlení,
- » vytýčení zón a uzavření místa události,
- » příprava dekontaminačního stanoviště, příprava zasahujících – ochranných a věcných prostředků,
- » určení nástupního prostoru a jeho obsazení, včetně jistící skupiny,
- » zabezpečení ostatních pracovišť,

TAKTIKA ZÁSAHU NA NL

- » záchranné a likvidační práce,
- » omezení rozsahu a vlivu mimořádné události,
- » případná evakuace,
- » odběr vzorků, je-li to žádoucí ,
- » dekontaminace,
- » likvidace nebo zabezpečení odpadu,
- » zrušení pracovišť, režimních opatření, zón,
- » návrat na základnu.

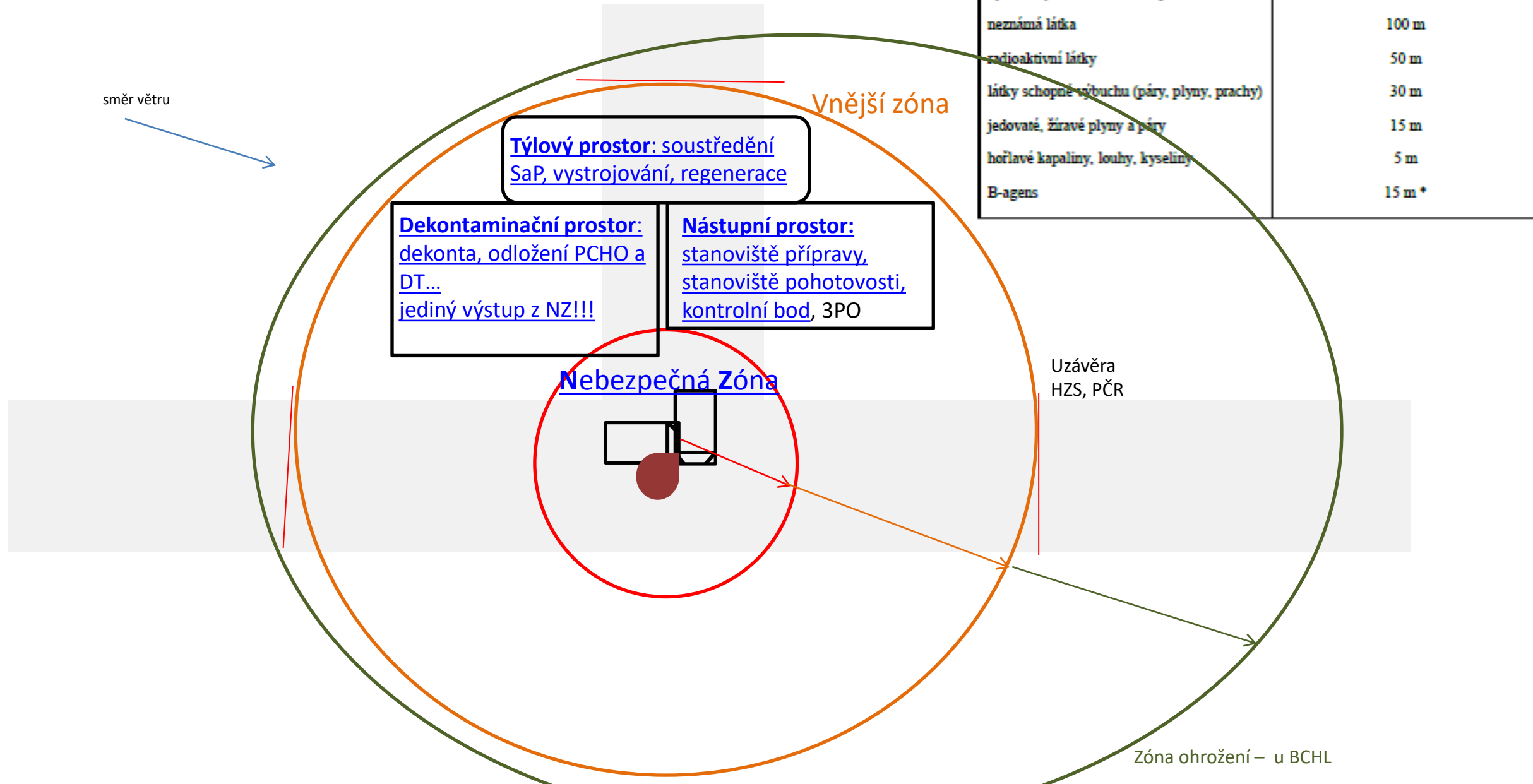
TAKTIKA ZÁSAHU NA NL

- » U déletrvajících zásahů s přítomností NL je nutné počítat se:
  - » střídáním zasahujících,
  - » odpočinkem a občerstvením,
  - » dostatečným počtem sil a prostředků.

Rozdělení místa zásahu a vytýčení zón

Kontrolní otázky...

Při zásahu na chemickou nebezpečnou látku velitel stanoví:

- a) Nebezpečnou zónu, bezpečnostní zónu, vnější zónu.
- b) Nebezpečnou zónu, vnější zónu.
- c) Jen bezpečnostní zónu a vnější zónu.

V případě zásahu na NL, kde nehrozí nebezpečí z prodlení, jistí zasahující skupinu o dvou členech:

- a) 2 hasiči v pohotovostní poloze.
- b) 1 hasič v pohotovostní poloze.
- c) zasahující skupina se jistí vzájemně

Týlový prostor

- Prostor, který je určen pro zasahující složky
- Uvnitř vnější zóny
- Rozdělen na:
  - Seřadovací stanoviště
    - slouží k soustředění příjíždějících jednotek
    - dále jsou zde vytvořeny podmínky pro regeneraci sil zasahujících
  - Vystrojovací stanoviště
    - na tomto stanovišti se hasiči vybavují ochrannými prostředky a potřebnou výzbrojí

Nástupní prostor

- Zřizuje se pro zajištění přípravy sil a prostředků před přímým nasazením do nebezpečné zóny.
- Je umístěn na návětrné straně uvnitř vnější zóny a vždy bezprostředně sousedí s nebezpečnou zónou.
- Rozděluje se na:
  - Stanoviště přípravy
    - vybavení technickými prostředky,
    - bezpečnostní pohovor.
  - Stanoviště pohotovosti
    - místo pro jistící skupinu,
    - zde vyčkávají hasiči na pokyn pro vstup do NZ
  - Kontrolní bod (stanoviště)
    - jediné místo pro vstup do NZ,
    - kontrola nasazení ochranných prostředků.

Nástupní prostor – činnost hasičů v nástupním prostoru

- příprava prostředků pro práci v nebezpečné zóně
- nasazování ochranných prostředků
- kontrola úplnosti a správnosti nasazení ochranných prostředků a věcných prostředků
- bezpečnostní pohovor
- evidence osob a doby jejich nasazení v nebezpečné zóně
- kontrola plánované doby nasazení
- zajišťování přípravy hasičů pro nasazení do nebezpečné zóny, pro toto platí:
  - nasazovat hasiče do nebezpečné zóny jen ve stanovených ochranných prostředcích (po provedení kontroly bezpečnosti)
  - organizovat střídání hasičů v nebezpečné zóně tak, aby činnost mohla probíhat bez přerušení

Bezpečnostní pohovor

- úkoly a postup činnosti
- předpokládaná doba nasazení v nebezpečné zóně
- dané nebo předpokládané nebezpečí
- upozornění na zvláštnosti a možné komplikace
- pravidla komunikace a signály
- vstupní a výstupní trasa
- místo a způsob dekontaminace

Nebezpečná zóna

- prostor nejpravděpodobnější kontaminace SaP
- vymezený prostor bezprostředního ohrožení života a zdraví účinky MU
- vymezuje základní odstup od ohniska nebezpečí
- prostor této zóny ohraničuje **hranice nebezpečné zóny (označena)**
- musí být dostatečně rozsáhlá (viz. velikosti NZ)
- platí zde režimová opatření:
  - ochranné prostředky,
  - stanovená doba pobytu
  - řízený vstup a výstup z této zóny
- přímo se zde provádí činnosti vedoucí ke snížení rizik a omezení rozsahu havárie

Činnost hasičů v nebezpečné zóně

- záchrana bezprostředně ohrožených osob a zvířat
- identifikace nebezpečné látky
- utěsňování trhlin obalů nebo poškozených armatur, utěsňování kanálových vpustí a propustí
- ohraničení vyteklé a rozšiřující se nebezpečné látky na pevném povrchu a na vodní hladině
- jímání a odčerpávání vytékající nebezpečné látky do náhradních nádrží a přečerpávání nebezpečné látky
- hašení
- ředění, neutralizace, protivýbuchová opatření apod. podle druhu nebezpečné látky

Činnost hasičů v nebezpečné zóně - doba nasazení

- typu a ochranné době použitého izolačního dýchacího přístroje,
- typu ochranného oděvu a teplotě okolí,
- náročnosti prováděné činnosti,
- odolnosti materiálu ochranných prostředků vůči přítomným nebezpečným látkám,
- povolených dávkách ozáření,
- době potřebné k provedení dekontaminace a odložení ochranných prostředků → cca 10 minut.

Činnost hasičů v nebezpečné zóně – možnosti kontaminace

Ke kontaminaci může dojít:

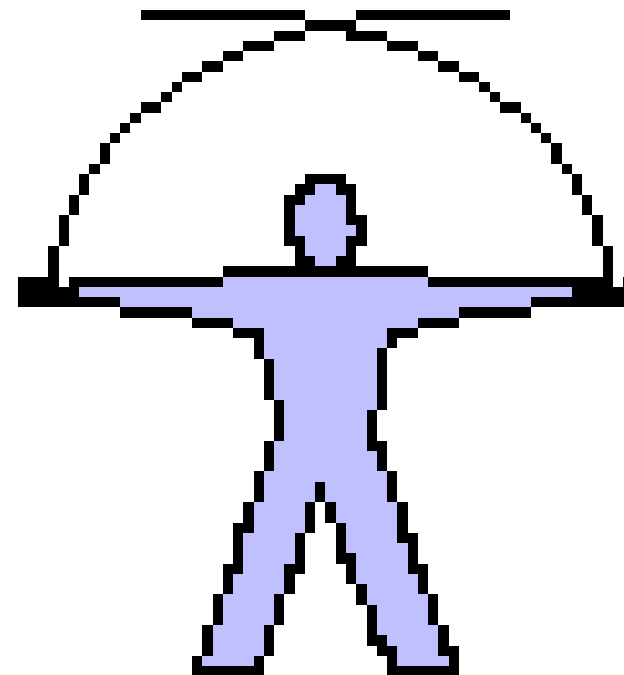
- vystavením plynným, kapalným a pevným částicím ve vzduchu
- potřísněním ochranných a věcných prostředků v průběhu činnosti (utěsňování, jímání, sběr nebezpečných látek apod.)
- chůzí v kapalinách a pevných látkách a v kontaminované půdě a vegetaci
- používáním kontaminovaných nástrojů a zařízení
- záchranou kontaminovaných osob (kontakt s potřísněným oděvem) nebo zvířat

Činnost hasičů v nebezpečné zóně – opuštění nebezpečné zóny

- indispozice hasiče (přehřátí, nevolnost apod.)
- zjištění jakékoliv závady na ochranných prostředcích, která se vyskytne v průběhu činnosti (špatná funkce dýhacího přístroje, porušení těsnosti oděvu apod.)
- změna barvy materiálu ochranného oděvu, bobtnání případně odlupování vnější vrstvy ochranného oděvu apod.
- snížení průhlednosti zorníku ochranného oděvu nebo masky
- nenadálá změna situace na místě zásahu
- pokyn velitele zásahu (velitel nástupního prostoru) pro okamžité opuštění nebezpečné zóny

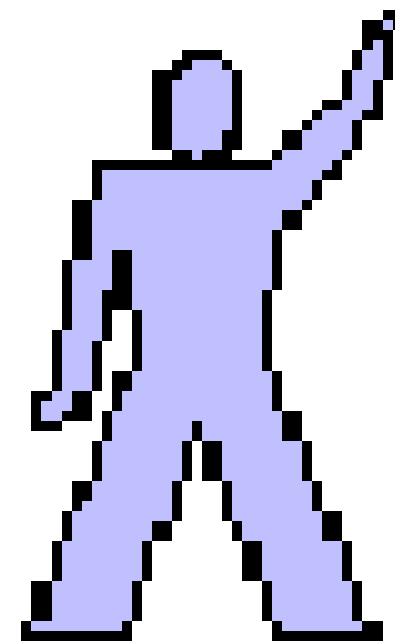
Signál - ohrožení

- **veliteli zásahu a jistící skupině**
  - signál pro případ bezprostředního ohrožení. Jedná se vždy o žádost o pomoc ze strany hasičů v nebezpečné zóně.
- Slovní signál zní třikrát opakovaným slovem „pomoc“.
- Na tyto signály zasahuje jistící skupina.

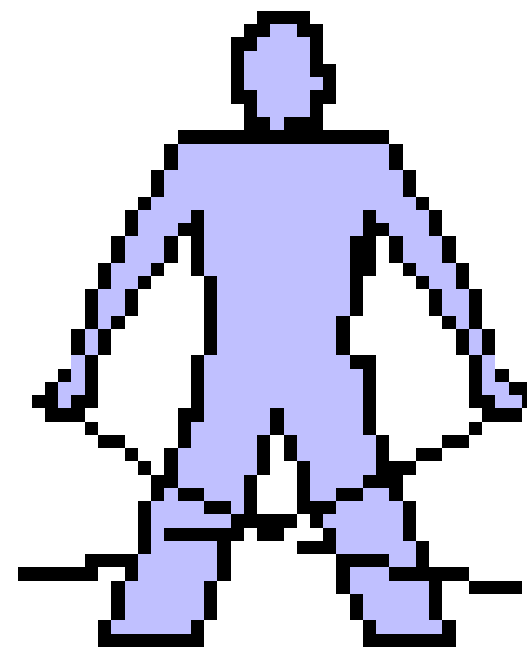
Signál - problém

- **veliteli zásahu a veliteli hasičů nasazených v nebezpečné zóně**
  - signál, kterým hasič upozorňuje na určitý problém, který se vyskytl v průběhu činnosti a musí neprodleně opustit nebezpečnou zónu .
- Po příchodu do dekontaminačního prostoru musí být hasiči poskytnuta nezbytná pomoc.

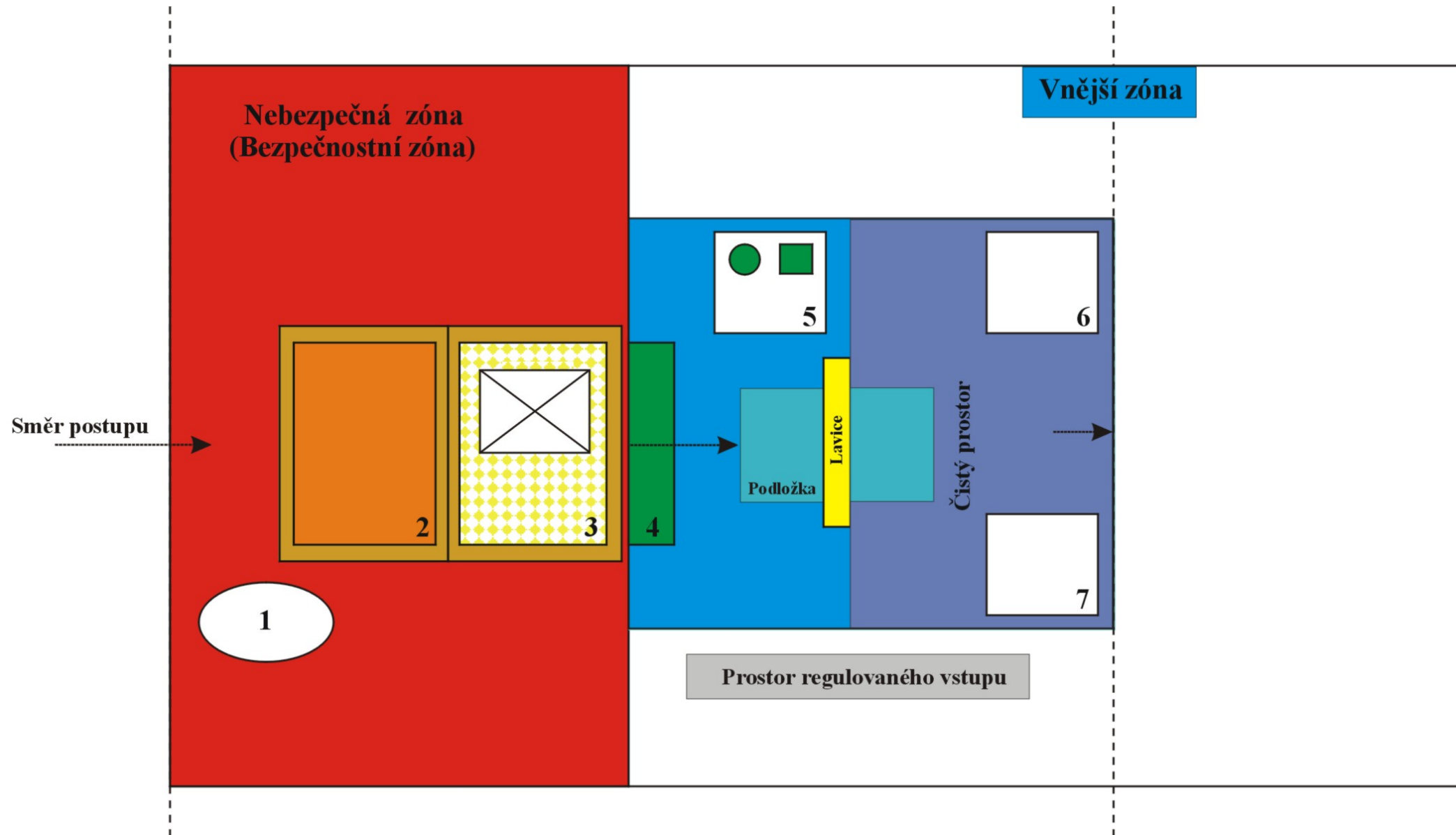

Signál – konec činnosti

- **hasičům v nebezpečné zóně pro opuštění nebezpečné zóny**
  - signály určené pro opuštění nebezpečné zóny v případě uplynutí plánované doby nasazení hasičů v nebezpečné zóně .
- Na tyto signály hasiči ukončí činnost v nebezpečné zóně a přesunou se do dekontaminačního prostoru.

Dekontaminační prostor (organizace dekontaminačního prostoru)

TAKTIKA ZÁSAHU NA NL

- » záchrana života a poskytnutí neodkladné pomoci má vždy přednost před dekontaminací
- » při dekontaminaci radioaktivních látek, bojových chemických látek a B-agens musí být odpadní voda vždy jímána, o její likvidaci rozhoduje příslušný správní úřad,
- » u ostatních chemických látek o způsobu nakládání s odpadní vodou rozhoduje velitel zásahu,
- » nakládání s použitými věcnými prostředky a dalším materiálem, a zrušení dekontaminačního stanoviště provádějí příslušníci zabezpečující dekontaminaci, nerozhodne-li velitel zásahu jinak,

Dekontaminační prostor – určení rozsahu a způsobu dekontaminace

- slouží pro dekontaminaci zasahujících hasičů a prostředků po návratu z nebezpečné zóny
- je umístěn na návětrné straně ve vnější zóně a vždy bezprostředně sousedí s nebezpečnou zónou
- **dekontaminace musí být zajištěna nejpozději před vstupem prvních hasičů do nebezpečné zóny**
- rozsah, postup a způsob provádění dekontaminace musí odpovídat situaci a podmínkám na místě zásahu
- velitel zásahu pro zajištění dekontaminace vyčleňuje potřebný počet hasičů.

Dekontaminační prostor – zásady odkládání ochranných prostředků

odkládání osobních ochranných prostředků

- je vhodné, aby bylo vybaveno lavicí pro usnadnění svlékání protichemického oděvu
- na zemi se pokládá fólie
- při **svlékání pomáhá obsluha pracoviště, která se dotýká pouze vnější strany protichemického oděvu**
- oděv včetně vnitřních rukavic se ukládá do neprodyšného pytle pro provedení případné následné oboustranné dekontaminace

